

PINKSTEREN 2015 - Dominicuskerk Utrecht

Handelingen 2, 1-11 1 Korinthiërs 12, 3-13 Johannes 20, 19-23

Op posters van oecumenische vieringen staat een schip:
de kerk, afgebeeld als een zeilschip, niet als een roeiboort.
Want meer dan door ons zwoegen aan de riemen
komt de vaart erin door de wind in de zeilen.
Over die wind gaat de eerste lezing

De leerlingen van Jezus, achtergebleven na Jezus' hemelvaart
maken op Pinksteren iets heel bijzonders mee:
'geraas als van een hevige wind', 'tongen van vuur'
Stormwind: dat is beweging en reuring
Tongen van vuur: dat is taal van vuur uit het hart
Stemmen die verstaan worden door taalbarrières heen.

Het is beweging die van buiten komt maar ín mensen zijn kracht ontplooit.
Tongen komen los, door een bewogenheid van binnen,
door een vuur dat in de leerlingen brandt.

Zij die zwegen en zich niet roerden gaan nu spreken.
Hier gebeurt wat mensen elders in de bijbel overkomt
die door de Geest gegrepen worden: zij worden andere mensen, treden op.
En vreemden worden geraakt door wat ze zien en horen;
door alle grenzen van taal en cultuur heen verstaan ze de boodschap.

Hier gebeurt het omgekeerde van het verhaal over de toren van Babel.
Daar wilden mensen tot in de hemel reiken, om God naar de kroon steken.
En het resultaat was door elkaar geklutste taal, wartaal,
verwijdering tussen mensen en volken.
Maar hier vinden juist mensen die vervreemd waren elkaar weer.
Joden over vele taalgebieden versnipperd komen samen,
omdat ze allen geraakt worden door hetzelfde;
en nog wel door de taal van buitenstaanders, Galileeërs,
die ieder in zijn eigen taal weten te bereiken.

Een hele discussie kun je besteden aan dit verschijnsel: hoe kan dat?
Belangrijker is het te kijken naar wat het doet: wat hier met mensen gebeurt:
wat ook met ons kan gebeuren. Als Paulus het heeft over de Geest, schrijft hij,
dat in ieder van ons de Geest huist, ook zonder opzienbarende verschijnselen.
Want ook wij kunnen zo geraakt worden dat wij erdoor veranderen.
Paulus schrijft: aan ieder van ons is de Geest geschonken,
om uit zijn eigen comfortzone te treden en ermee voor de dag te komen;
waar je ook vandaan komt, je bent op jouw wijze van betekenis voor anderen.

Dat klinkt mooi. Maar merken we er iets van?
Ja, toch. Telkens als gezegd wordt: *'een mooie viering'*, *'een mooie preek'*
dan wordt bedoeld: het raakte me, ik werd warm.
Of woorden een levende kracht werden, bezielend, prikkelend, ontdooiend.

Of ik ontmoet iemand die me indrukwekkend laat zien waar het om gaat,
een doodzieke die meer dan ooit betrokken is op zijn omgeving.
Van binnen gebeurt er dan iets in me waardoor 'mijn hardheid zacht wordt'.
Ik kom over iets heen uit het verleden dat me nog steeds dwars zat,
ik ga toch dat moeilijke gesprek aan dat ik tot nu toe uit de weg ging.
Mijn stenen hart wordt een levend kloppend hart.
De oude Pinkstersekwens zingt:

*Bevloei wat is verdord, maak zacht wat is verhard,
verwarm wat is verkild, rust die alle onrust stilt.*

Het is als in het Johannes evangelie: Jezus blaast over de leerlingen
De ademtocht, de bezieling van de Heer, gaat ook leven in mij.
Angst sloot leerlingen op, ineens staat Hij er: 'Vrede'.
Hoe ik ook opgesloten kan raken, nooit ik onbereikbaar voor Deze
die zich heeft laten openbreken en die zichzelf geopend heeft.
Hij 'vrede', terwijl Hij zijn levensgeest naar de leerlingen, naar mij blaast.
De Adem Gods kan weer vrij in en uit stromen.
Ik kan weer adem krijgen: in de ruimte van Gods levensgeest.

Tot besluit een uitspraak van een bisschop van Oosterse christenen

*Zonder de heilige Geest is God ver,
en Christus voorbij.
Zonder die Geest is het evangelie dode letter.
en is beschouwing zonder kracht.
Zonder de heilige Geest is kerk pure organisatie
en gezag overheersing.
Zonder die Geest is missie louter propaganda,
en de liturgie theater.
Zonder de heilige Geest
is onze christelijke moraal een slavenmoraal.*

Kortom: het is de Geest die levend maakt.

VOORBEDEN

Bidden wij vol vertrouwen
om de Heilige Geest

- L Kom, Heilige Geest,
over mensen van allerlei volken en allerlei culturen:
dat zij de taal van het hart kunnen spreken
en elkaar daarin verstaan.
Kom, o Heilige Geest ...
- L Kom, Heilige Geest,
over hen die leiding geven in de kerk,
over allen die het geloof verkondigen:
dat zij woorden van leven vinden voor deze tijd.
Kom, o Heilige Geest ...
- L Kom, Heilige Geest
over hen die zich wijden aan de wetenschap,
over allen die grensverleggend onderzoek doen:
dat zij bedacht zijn op het echte welzijn van mensen.
Kom, o Heilige Geest ...
- L Kom, Heilige Geest,
over hen die vasthouden aan hun overtuigingen
en hun geloof als een kostbaar goed koesteren:
dat zij de vragen van nu durven toelaten.
Kom, o Heilige Geest ...
- L Kom, Heilige Geest,
geef licht aan wie geen uitzicht hebben,
schenk warmte aan wie verkillen,
en beziel met uw vuur wie zijn uitgeblust
Kom, o Heilige Geest ...